



**ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΟ ΚΙΕΒΟ**  
**ΓΡΑΦΕΙΟ**  
**ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ**

Συντάκτης: Περικλής Αλεξανδράκης  
ΠΕ & ΤΕ, Γ΄

**Η αγορά ΦΕΤΑΣ και ``ΛΕΥΚΩΝ ΤΥΡΙΩΝ`` στην Ουκρανία**

**Σύνοψη**

Η φέτα αποτελεί νέο, σχετικά άγνωστο στον μέσο ουκρανό καταναλωτή προϊόν πολυτελείας. Οι συστηματικές ελληνικές εξαγωγές στην Ουκρανία ξεκίνησαν προ τριετίας και το έτος 2007 ανήλθαν σε 15 τόννους, αξίας 145.000 δολ. - ποσότητα που αντιστοιχεί στο 7% των ουκρανικών εισαγωγών ομοειδών τυριών (φέτας και ``λευκών τυριών`` Δανίας, Γερμανίας και Γαλλίας). Το χαμηλό εισόδημα του μέσου ουκρανού καταναλωτού, οι διαφορετικές διατροφικές του συνήθειες, η αισθητά υψηλότερη τιμή της ελληνικής φέτας σε σύγκριση με τα προτιμώμενα εγχώρια (σκληρά) τυριά και τις εισαγόμενες απομιμήσεις της, καθώς και τα περιορισμένα ακόμη κανάλια διακίνησης των εισαγομένων στην Ουκρανία τυριών, δεν ευνοούν ιδιαίτερα τη μαζική διείσδυση της φέτας στην εδώ αγορά. Από την άλλη πλευρά, οι ουκρανικές εισαγωγές τυροκομικών προϊόντων αυξάνονται με εντυπωσιακούς ρυθμούς (30-50% ετησίως) καθώς μειώνονται οι εισαγωγικοί δασμοί και διευρύνεται η ομάδα καταναλωτών με συγκριτικά υψηλό εισόδημα, όπως επίσης αυξάνεται και ο αριθμός των Σ/Μ και των ξένων εστιατορίων, πλείστα των οποίων προσφέρουν ``ελληνική σαλάτα``. Εξάλλου ο ουκρανός καταναλωτής συνδέει τη φέτα αυτομάτως με την Ελλάδα, η οποία έχει θετικότερη απήχηση όχι μόνον ως χώρα τουρισμού.

Θεωρούμε ότι η περαιτέρω πορεία της φέτας στην ραγδαία αναπτυσσόμενη ουκρανική αγορά εξαρτάται από τα μέτρα που θα ληφθούν για την προβολή της στον εδώ καταναλωτή (καθώς είναι σχετικά άγνωστο ακόμη προϊόν) και την προώθησή της στα σημεία πωλήσεων (καθώς δέχεται ήδη έντονο ανταγωνισμό από τις απομιμήσεις της).

**1. Οικονομικό περιβάλλον**

Η Ουκρανία αποτελεί μετά τη Ρωσία τη μεγαλύτερη καταναλωτική αγορά της Αν. Ευρώπης, με σημαντικούς εμπορικούς δεσμούς με τις γειτονικές χώρες της Κ.Α.Κ. Έχει έκταση 603.700 τ.χλμ. και πληθυσμό 46,6 εκατ. κατοίκους. Το ΑΕΠ της χώρας διαμορφώθηκε, σε πραγματικές τιμές, το 2006 σε 106,1 και το 2007 σε περ. 113 δισ. δολάρια (2.485 δολ. κατά κεφαλήν). Το έτος 2006 ο ρυθμός οικονομικής ανάπτυξης διαμορφώθηκε στο +7,3%, όπως επίσης και το 2007, ενώ στο α΄ τρίμηνο του 2008 ανήλθε σε +5,8% έναντι του α΄ τριμήνου 2007. Κύριοι μοχλοί οικονομικής ανάπτυξης είναι η εσωτερική ζήτηση και οι εξαγωγές. Εθνικό νόμισμα είναι η Γκρίβνα (UAH, υποδιαιρούμενη σε 100 καπίκια), η οποία είναι συνδεδεμένη με το δολλάριο (σημερινή ισοτιμία 4,85 UAH/\$). Έναντι του Ευρώ η Γκρίβνα έχει υποστεί αισθητή διολίσθηση (Δεκ. 2006: 6,34 UAH/Ε, Μάιος 2008 7,65 UAH/Ε). Ο πληθωρισμός διαμορφώθηκε το 2006 σε 11,6%, το 2007 σε 16,6%, ενώ τον Απρίλιο 2008 αυξήθηκε κατά 30% έναντι του Απριλίου 2007, στα δε είδη διατροφής κατά +40% περίπου. Ο μέσος μηνιαίος μισθός κυμάνθηκε τον Δεκέμβριο 2007 στις 1485 γκρίβνες (294 δολ.), αυξημένος κατά 42% έναντι του Δεκεμβρίου 2006. Η αντίστοιχη αύξηση κατά τα προηγούμενα έτη ήταν 29% το 2006 και 36% το 2005. Το 2007 το εισόδημα αυξήθηκε ονομαστικά κατά 35% - το πραγματικά όμως διαθέσιμο εισόδημα κατά 15,5%.

Το έτος 2007 οι ουκρανικές εισαγωγές ειδών διατροφής και αγροτικών προϊόντων αυξήθηκαν κατά 30% έναντι του προηγούμενου έτους, φθάνοντας τα 4,1 δισ. Δολάρια. Η θεαματική

αυτή άνοδος οφείλεται αφενός στην μείωση των δασμών εισαγωγής και αφετέρου στα αυξανόμενο εισόδημα και ζήτηση των καταναλωτών για τα -σε σύγκριση με τα εγχωρίως παραγόμενα- ανώτερης ποιότητας προϊόντα εισαγωγής. Μολονότι το μέσο διαθέσιμο εισόδημα είναι συγκριτικά χαμηλό, διαπιστώνεται σημαντική δυναμική αύξησης των δαπανών στα είδη διατροφής. Οι εισαγωγές των καταναλωτικών αγροτικών προϊόντων αναπτύσσονται κατά περίπου 50% ετησίως και η δαπάνη των νοικοκυριών για είδη διατροφής απορροφούν το 40% του διαθέσιμου εισοδήματος.

## **2. Οι ουκρανικές εισαγωγές ΦΕΤΑΣ και ``λευκών τυριών``.**

Η εισαγωγή γαλακτοκομικών προϊόντων στην Ουκρανία προϋποθέτει την καταβολή δασμών και φόρων εισαγωγής, ενώ απαιτείται σειρά συνοδευτικών εγγράφων και ελέγχων, καθώς επίσης και η σήμανση των προϊόντων στην ουκρανική γλώσσα (βλ. Παράρτημα 1). Μεταξύ Ελλάδος και Ουκρανίας και τη μερίμνη του Γραφείου μας έχει θεσπισθεί τρίγλωσσο ``Κτηνιατρικό Υγειονομικό Πιστοποιητικό`` για την εξαγωγή γαλακτοκομικών προϊόντων από την Ελλάδα στην Ουκρανία.

Η Ουκρανία, σημαντικός κάποτε προμηθευτής της Ρωσίας με γαλακτοκομικά προϊόντα, αποτελεί σήμερα δυναμικά ανερχόμενο εισαγωγέα. Το έτος 2005 εισήχθησαν 5.544 και το 2006 8.516 τόνοι τυριών, με κύριες χώρες προέλευσης τη Ρωσία (3.721 τόν. το 2005 και 6.528 τόν. το 2006), Πολωνία (809 τ. / 521 τ.), Δανία (250 τ. / 283 τ.), Γερμανία (190 τ. / 249 τ.) κ.ά. Η εντυπωσιακή αυτή πορεία των εισαγωγών τυριών αναμένεται να συνεχισθεί και στα επόμενα έτη.

Σημειώνεται, πάντως, ότι σύμφωνα με εκτιμήσεις παραγόντων της εδώ αγοράς, σημαντικό τμήμα των εισαγωγών δεν καταγράφεται στα επίσημα στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας – γεγονός που δεν ευνοεί ούτε τον υγιή συναγωνισμό ούτε την ομαλή διείσδυση και εξέλιξη νέων προϊόντων στην ουκρανική αγορά.

**Οι ελληνικές εξαγωγές τυριών στην Ουκρανία** ξεκίνησαν προ ολίγων μόλις ετών και βρίσκονται σε χαμηλά ακόμη επίπεδα, διαγράφουν όμως ανοδική πορεία. Σύμφωνα με στοιχεία της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Ελλάδος, διαμορφώθηκαν κατά την τελευταία τριετία ως εξής:

### **ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΕΞΑΓΩΓΕΣ ΤΥΡΙΩΝ ΣΤΗΝ ΟΥΚΡΑΝΙΑ**

Δ.Κ.	Προϊόν	2005		2006		2007	
		κιλά	ΕΥΡΩ	κιλά	ΕΥΡΩ	κιλά	ΕΥΡΩ
04.06.90.33	Φετα	2.289	18.276	17.432	107.013	14.998	100.829
04.06.90.85	Κεφ/ρα, Κασέρι	-	-	-	-	4.182	36.313
04.06.90.87	ημίσκληρα	1.210	9.037	-	-	3.833	29.642
<b>ΣΥΝΟΛΟΝ</b>		<b>3.499</b>	<b>27.313</b>	<b>17.432</b>	<b>107.013</b>	<b>23.013</b>	<b>166.784</b>

Πηγή: Εθνική Στατιστική Υπηρεσία Ελλάδος

Η ΦΕΤΑ αποτελεί το κύριο εξαγόμενο στην Ουκρανία ελληνικό τυρί, όπου -όπως και στις άλλες εξαγωγικές μας αγορές- αντιμετωπίζει τον οξύ ανταγωνισμό των απομιμήσεων της, δηλ. των ``λευκών τυριών`` Δανίας και Γερμανίας. Τα προϊόντα αυτά έχουν μεγαλύτερη εξάπλωση στο ουκρανικό λιανεμπόριο, αφ' ενός λόγω των αισθητά χαμηλοτέρων τιμών (βλ. Παράρτημα

2), αφ' ετέρου λόγω της μεγάλης δύναμης και ``ευκινησίας`` των εισαγωγών τους στο περιορισμένης διαφάνειας εδώ εμπόριο. Εξ άλλου, για τον μέσο ουκρανό καταναλωτή η φέτα αποτελεί νέο και άγνωστο προϊόν πολυτελείας, για το οποίο δεν είναι ακόμη σε θέση να διακρίνει την διαφορά στην γεύση και την ποιότητα. Βασικό κριτήριο επιλογής αποτελεί, συνεπώς, η τιμή.

Η θεαματική άνοδος των ελληνικών εξαγωγών τυριών το έτος 2006 οφείλεται στην έναρξη των συστηματικών πωλήσεων της ΔΩΔΩΝΗΣ στην Ουκρανία και στην επιτυχή τοποθέτηση των προϊόντων της, από τον εδώ εισαγωγέα, σε όλα σχεδόν το Σ/Μ της επικράτειας, όπου έχει πλέον εδραιωθεί με συσκευασίες των 200 και 400 γραμμαρίων, καθώς και των 2 κιλών.

Από πρόσφατη έρευνα του Γραφείου μας στην αγορά του Κιέβου συγκρατούμε τα ακόλουθα:

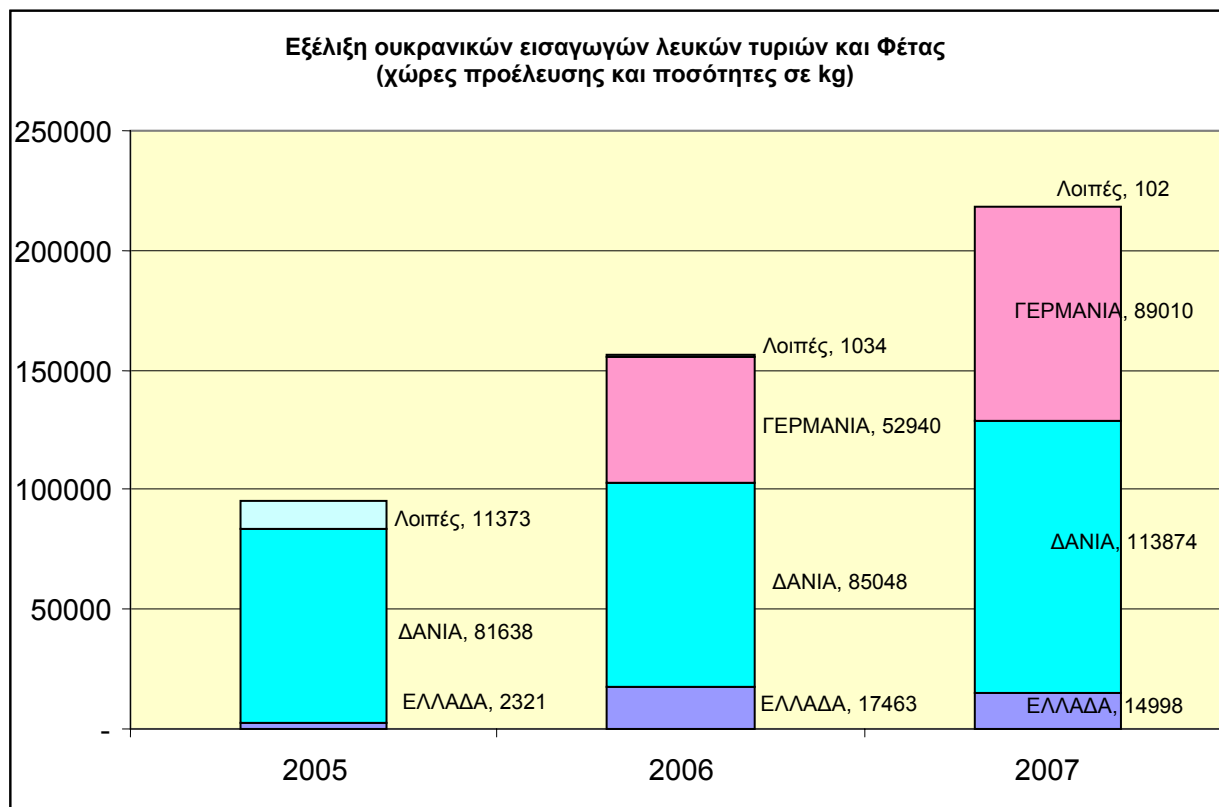
- Τόσον η Φέτα όσον και οι απομιμήσεις της προσφέρονται σχεδόν αποκλειστικά στα σούπερ μάρκετς, δεν πωλούνται δηλ. σε άλλους τύπους καταστημάτων ή στα παζάρια.
- Στα Σ/Μ της πόλεως επικρατούν 6 παραγωγοί λευκών τυριών και Φέτας:
  - α) ARLA Δανίας με εμπορική επωνυμία ``APETINA FETA``, τείνοντας να αντικατασταθεί με την επωνυμία ``APETINA NEW``. Κατέχει το μερίδιο του λέοντος.
  - β) KÄSEREI CHAMPIGNON HOFMEISTER Γερμανίας με εμπορική επωνυμία ``FETAKI``, τείνοντας να αντικατασταθεί με την επωνυμία ``FITAKI``
  - γ) HOCHLAND Γερμανίας με εμπορική επωνυμία ``FETA``, τείνοντας να αντικατασταθεί με την επωνυμία ``FETAΧΑ``
  - δ) EDEKA Γερμανίας με εμπορική επωνυμία ``AKADIA`` και ``GUT & GUNSTIG`` φέτα Ελλάδος
  - ε) SALAKIS, με λευκό τυρί Κορσικής
  - στ) ΔΩΔΩΝΗ Ελλάδος.
- Η χρήση της ονομασίας ``ΦΕΤΑ`` στα λευκά τυριά Δανίας και Γερμανίας φαίνεται να υποχωρεί, ενώ προϊόντα στο ράφι με την ένδειξη αυτή αφορούν μάλλον αποθέματα.
- Δεν έχουν γίνει αντιληπτές μεγάλες διαφημιστικές καμπάνιες για τα ανωτέρω προϊόντα, με εξαίρεση τα προϊόντα APETINA, που τις ημέρες αυτές διαφημίζονται με τηλεοπτικά σπότες.
- Τα μερίδια πωλήσεων ενός εκάστου είδους δεν είναι ακριβώς γνωστά, αλλά προφανώς είναι ανάλογα των μεριδίων επί των εισαγωγών, που σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία της Ουκρανικής Στατιστικής Υπηρεσίας διαμορφώθηκαν ως εξής:

#### ΟΥΚΡΑΝΙΚΕΣ ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΦΕΤΑΣ ΚΑΙ ``ΛΕΥΚΩΝ ΤΥΡΙΩΝ``

ΔΚ 0406 90 31 & 0406 90 33 ΦΕΤΑ & ΛΕΥΚΑ ΤΥΡΙΑ	2005		2006		2007		μερίδια 2007	
	Κιλά	1000 \$	Κιλά	1000\$	Κιλά	1000 \$	ποσότητα	αξία
<b>ΣΥΝΟΛΟΝ</b>	<b>95332</b>	<b>311.0</b>	<b>156485</b>	<b>602.6</b>	<b>217984</b>	<b>943.2</b>	<b>100.0%</b>	<b>100.0%</b>
ΕΥΡΩΠΗ	95332	311.0	156485	602.6	217984	943	100.0%	100.0%
<b>ΕΛΛΑΔΑ</b>	<b>2321</b>	<b>21.8</b>	<b>17463</b>	<b>136.7</b>	<b>14998</b>	<b>145.3</b>	<b>6.9%</b>	<b>15.4%</b>
ΔΑΝΙΑ	81638	260.4	85048	299.6	113874	479.6	52.2%	50.9%
ΠΟΛΩΝΙΑ	11373	28.8	-	-	-	-	0.0%	0.0%
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	-	-	52940	158.0	89010	317.7	40.8%	33.7%
ΓΑΛΛΙΑ	-	-	1034	8.2	-	-	0.0%	0.0%
ΟΛΛΑΝΔΙΑ	-	-	-	-	102	0.6	0.0%	0.1%

ΠΗΓΗ: Στατιστική Υπηρεσία Ουκρανίας

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ: Η ΦΕΤΑ έχει τη νέα Δ.Κ. 0406 90 32. Στην Ουκρανία εξακολουθεί να καταγράφεται στις Δ.Κ. 0406 90 31, - 33 μαζί με τα ``λευκά τυριά``



Τα παραπάνω στοιχεία αντικατοπτρίζουν αφενός τον δυναμισμό των ουκρανικών εισαγωγών, τον οποίο ακολούθησε και η ελληνική Φέτα, αφετέρου την κυριαρχία των ``λευκών τυριών`` Δανίας και Γερμανίας στην εδώ αγορά.

### 3. Κανάλια διανομής τυροκομικών προϊόντων - διάρθρωση ουκρανικού λιανεμπορίου ειδών διατροφής

Τα εγχώρια γαλακτοκομικά προϊόντα προσφέρονται από τους παραγωγούς (συναιτερισμούς, βιομηχανίες, μικροπαραγωγούς) απευθείας στα καταστήματα (παζάρια, Σ/Μ) και κατά κανόνα δεν παρεμβαίνουν χονδρέμποροι ή άλλοι μεσολαβητές.

Εισαγόμενα γαλακτοκομικά προϊόντα διανέμονται από αποκλειστικούς εισαγωγείς –συνήθως θυγατρικές επιχειρήσεις των Δανών, Γερμανών και Γάλλων παραγωγών- στα καταστήματα (σούπερ μάρκετς και υπεραγορές), επίσης χωρίς τη διαμεσολάβηση μεσαζόντων.

Το ουκρανικό λιανεμπόριο ειδών διατροφής διαφέρει αισθητά από τις δομές που είναι γνωστές στη Δυτική Ευρώπη, με βασικά χαρακτηριστικά την κυριαρχία των υπαίθριων αγορών, τον μεγάλο αριθμό γειτονικών μικροκαταστημάτων και την μικρή μεν ακόμη, αλλά επιθετική εξάπλωση των σούπερ μάρκετς και των υπεραγορών.

Α) Υπαίθριες αγορές / παζάρια (``rinoк``): Δεσπόζουν στις πωλήσεις και στην προτίμηση του μέσου καταναλωτού, που πιστεύει ότι εδώ προσφέρονται πιο φρέσκα προϊόντα και σε καλύτερες τιμές, σε σύγκριση με τα Σ/Μ. Πολλοί έμποροι στις αγορές αυτές είναι μικροπαραγωγοί. Οι πωλήσεις γίνονται είτε σε πάγκους είτε σε μικρά ενσωματωμένα καταστήματα. Τα προσφερόμενα τρόφιμα υπόκεινται σε υγειονομικό έλεγχο που διενεργείται με ευθύνη του διαχειριστού της αγοράς.

Σε ολόκληρη την επικράτεια λειτουργούν περίπου 590 παζάρια, από τα οποία σχεδόν 100 στην ευρύτερη περιοχή του Κιέβου. Εκτιμάται ότι μέσω αυτών διακινείται το 40-50% του συνόλου των τροφίμων, το μεγαλύτερο μέρος των νωπών οπωροκηπευτικών και περίπου το 80-90% των κρεατικών. Γαλακτοκομικά προϊόντα, λίπη και έλαια καθώς και ποτά (αλκοολούχα και μη) μετατοπίζονται σταδιακά στα Σ/Μ. Απαρχαιωμένος και ελλιπής εξοπλισμός, ανεπαρκείς συνθήκες υγιεινής καθώς και χαμηλό σέρβις οδηγούν στην

συρρίκνωση των αγορών αυτών.

Β) Υπεραγορές, σουπερ μάρκετς, εκπρωτικά καταστήματα: Σχετικά νέος θεσμός στην ουκρανική αγορά, περιορισμένου αριθμού, αλλά διακρίνονται από μεγάλο δυναμισμό με ταχεία εξάπλωση στα αστικά κέντρα. Το έτος 2005 λειτουργούσαν στην Ουκρανία άνω από 2000 Σ/Μ, 25% περισσότερα έναντι του 2004, με μέση επιφάνεια χώρου 1000 τ.μ.. Η γκάμα τους αποτελείται από 25.000-30.000 κωδικούς προϊόντων. Εκτιμάται ότι διακινούν το 30-40% των συνολικών ειδών διατροφής. Απευθύνονται στη μεσαία και την άνω τάξη καταναλωτών και αποτελούν το κύριο κανάλι διανομής των εισαγομένων και των ποιοτικών προϊόντων. Ανταγωνισμός υφίσταται όχι τόσο μεταξύ των Σ/Μ αλλά περισσότερο έναντι των υπαίθριων αγορών. Διακρίνονται 5-6 μεγάλες επιχειρήσεις αλυσιδωτών καταστημάτων (METRO, FURSHET, SILPO, VELYKA KOUSEYNA, MEGA MARKET, BILLA – όλες σχεδόν επενδύσεις ευρωπαϊκών οίκων). Η τοποθέτηση νέων προϊόντων στα Σ/Μ συνδέεται με την καταβολή listing fees (περ. 300 \$ ανά κωδικό και κατάστημα), ενοικίου για το ράφι, παροχή εκπλώσεων και ειδικών προσφορών, ενώ κατά κανόνα τα Σ/Μ δέχονται νέα εμπορεύματα μόνον επί παρακαταθήκη. Λειτουργούν συνήθως επί 24ώρου βάσεως, 7 ημέρες την εβδομάδα.

Γ) Μπακάλικά (`produkti`, `gastronom`): Άπειρα γειτονικά μικροκαταστήματα, που ως επί το πλείστον έχουν μεταβιβασθεί στους πρώην υπαλλήλους. Στοχεύουν να καλύπτουν τις άμεσες ανάγκες των περιοίκων. Περιορισμένη γκάμα προϊόντων, υψηλές τιμές, χαμηλή ποιότητα, απαρχαιωμένος εξοπλισμός και ανεπαρκής διαχείριση οδηγούν στον εκτοπισμό τους από τα Σ/Μ.

Δ) Περίπτερα τροφίμων: Παλαιότερα ήσαν εξειδικευμένα σε συγκεκριμένα είδη (οπορωκηπευτικά, κρεατικά, γαλακτοκομικά, κ.λπ.). Σταδιακά αφανίζονται ή μετατρέπονται σε περίπτερα πώλησης τσιγάρων, περιοδικών και ετοιμών φαγητών (snacks).

#### 4. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ:

Λαμβάνοντας υπόψη τις προαναφερθείσες ιδιαιτερότητες της δυναμικά αναπτυσσόμενης ουκρανικής αγοράς, και το γεγονός ότι η φέτα αποτελεί νέο προϊόν –και μάλιστα `ακριβό`- για τον ουκρανό καταναλωτή, θεωρούμε ότι για την εκμετάλλευση των καλών προοπτικών απαιτούνται εύστοχες ενέργειες προβολής, διαφήμισης και προώθησης.

Οι ενέργειες αυτές θα μπορούσαν μάλιστα να συμπεριλαμβάνουν ολόκληρο το φάσμα των παραδοσιακών μας εξαγωγίμων τροφίμων (ελαιόλαδο & ελιές, ιχθυηρά, κονσερβοποιημένα και νωπά φρούτων κ.ά.), στα πλαίσια μιας μεσοπρόθεσμης στρατηγικής διείσδυσης στην Ουκρανία.. Μεταξύ άλλων κρίνεται απαραίτητη η πάγια συμμετοχή σε εδώ κλαδικές εκθέσεις, η διάθεση πληροφοριακού υλικού και πρόκληση δημοσιευμάτων (advertorials) σε ΜΜΕ, η διοργάνωση `ελληνικών εβδομάδων` και όλες γενικά οι δράσεις που αναπτύσσουμε σε άλλες αγορές-στόχους μας.

## ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1: ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΤΥΡΙΩΝ ΣΤΗΝ ΟΥΚΡΑΝΙΑ

Η εισαγωγή τυροκομικών προϊόντων στην Ουκρανία προϋποθέτει την ύπαρξη ποικίλων **συνοδευτικών εγγράφων και πιστοποιητικών, μεταφρασμένων στην ουκρανική** (καθόσον δεν αναγνωρίζονται τα διεθνή και κοινοτικά έγγραφα), τη διενέργεια υγειονομικών ελέγχων και την καταβολή **εισαγωγικού δασμού και Φ.Π.Α.** ως κατωτέρω:

Προϊόν	Δασμ. Κλάση	Εισαγωγικός Δασμός	Παρατηρήσεις
ΦΕΤΑ	0406 90 32	0,8 Ευρώ/kg	
Σκληρά τυριά	0406 90 35	0,8 Ευρώ/kg	
Κασσέρι, Κεφαλογρ/ρα	0406 90 85	0,8 Ευρώ/kg	
Ημίκληρα τυριά	0406 90 87	0,8 Ευρώ/kg	
``ΛΕΥΚΟ ΤΥΡΙ``	0406 90 88	0,8 Ευρώ/kg	
Εναλλακτικά τυριά	2106 90 98 00, -0 2106 90 98 60	0% 5%	
Εναλλακτικά γιαούρτια	2106 90 92	10%	
<b>Ο Φ.Π.Α. ανέρχεται σε 20%</b>			

**Απαιτούμενα έγγραφα** για την εισαγωγή και τον εκτελωνισμό των προϊόντων στην Ουκρανία είναι:

Από εξαγωγέα Ελλάδος

1. Τιμολόγιο εξαγωγής στην αγγλική και ουκρανική
2. Κτηνιατρικό Υγειονομικό Πιστοποιητικό (υφίσταται τρίγλωσσο πρότυπο στις ελληνικές κτηνιατρικές αρχές)
3. Φορτωτική
4. Διασάφηση τελωνείου εξαγωγής
5. *Πιστοποίηση Ποιότητας Παραγωγού\**

Από εισαγωγέα Ουκρανίας:

1. Αντίγραφο συμβολαίου αγοροπωλησίας
  2. ``Πιστοποιητικό Αντιστοιχίας`` \* από αρμόδια ουκρανική αρχή, εφόσον δεν υφίσταται το ανωτέρω υπό σημ. 5.
  3. ``Πιστοποιητικό Κτηνιατρικού ή Υγειονομικού Ελέγχου`` από αρμόδια ουκρανική αρχή
- Ο εισαγωγέας πρέπει να είναι διαπιστευμένος (εγγεγραμμένος) σε ουκρανικό τελωνείο.

\* ``Certification`` από το ``Ουκρανικό Κέντρο Τυποποίησης και Πιστοποίησης – UKRCC. Ο εν προκειμένω έλεγχος πραγματοποιείται από σχετικό κλιμάκιο του Κέντρου στην μονάδα παραγωγής στην Ελλάδα, κατόπιν προσκλήσεως, και χορηγείται στον πεαραγωγό **ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ**, που ισχύει έως 2 έτη. Σε αντίθετη περίπτωση θα πρέπει να γίνεται χρονοβόρα και πλέον δαπανηρή **ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΑΣ** ενός εκάστου φορτίου που φθάνει στην Ουκρανία.

Για την κυκλοφορία στην ουκρανική αγορά απαιτείται **σήμανση των προϊόντων στην ουκρανική γλώσσα** (εκτυπωμένη στη συσκευασία ή με αυτοκόλλητη ετικέττα), με τις κατωτέρω ενδείξεις:

- Ονομασία προϊόντος
- Ονομαστικό βάρος
- Κατάλογος συστατικών, τυχόν άλλων εμπεριεχομένων τροφίμων και προσθετικών ουσιών
- Τυχόν θρεπτικές αξίες
- Ημερομηνία λήξεως ή ημερομηνία παραγωγής με ένδειξη διάρκειας ζωής
- Συνθήκες αποθήκευσης και φύλαξης
- Όνομα, χώρα και δ/ση παραγωγού ή τυποποιητού ή εξαγωγέα. Στοιχεία του εισαγωγέα.
- Τυχόν συστάσεις και οδηγίες χρήσεως.
- Τυχόν ύπαρξη γενετικά μεταλλαγμένων ουσιών
- Τυχόν προειδοποιήσεις για συγκεκριμένες ομάδες καταναλωτών (μωρά, αθλητές, έγκυοι).

### ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ:

- Ως γλώσσα επικοινωνίας-διαπραγματεύσεων προτιμάται η **ρωσική**, σε πολύ δε χαμηλό βαθμό η αγγλική.
- Κατά την σύναψη συνεργασιών δίδεται έμφαση στην **προσωπική επαφή**.
- Συνιστάται **ασφάλιση των εξαγωγικών πιστώσεων** στον ΟΑΕΠ (Αθήνα, τηλ. 210 3310017)
- Για την εξακρίβωση της πραγματικής ύπαρξης της επιχείρησης, συνιστάται να ζητούνται, εναλλακτικά,:
  1. Certificate of State Registration (*Свідоцтво про Державну Реєстрацію*)
  2. Form No. 4-ΟΠΠ from the Tax Inspection (about registration at the Tax Inspection) (*Форма №4-ΟΠΠ з Налогової Інспекції*)
  3. Registration Certificate of VAT Payer (or Certificate of payment of single tax or Certificate of right of payment of single tax by a small-scale enterprise) (*Свідоцтво про Реєстрацію Платника ПДВ (або Свідоцтво про сплату єдиного податку або Свідоцтво про право сплати єдиного податку малим ідприємством)*)
  4. Certificate from the Statistics Bureau; (*Довідка з Управління статистики (код ЄДРПО)*)
  5. Credit report from the Bank. (*Довідка з банку щодо банківських реквізитів.*)
- Είναι δυνατόν να εκδηλώνεται από ουκρανική επιχείρηση ζωηρό μεν, πλασματικό δε, ενδιαφέρον συνεργασίας. Πραγματικός σκοπός είναι συχνά η κτήση πρόσκλησης κάποιου ``μάντζερ`` στην Ελλάδα (δήθεν για διαπραγματεύσεις) και -βάσει αυτής- η απόκτηση βίζας για άλλους σκοπούς. Συνιστάται μεγάλη προσοχή σε ``εύκολες`` παραγγελίες και συνεργασίες.

**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2**  
**ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΦΕΤΑΣ ΚΑΙ ``ΛΕΥΚΩΝ ΤΥΡΙΩΝ`` ΣΕ Σ/Μ ΚΙΕΒΟΥ**

Τιμές σε Γκρίβνες (UAH). Συμπεριλαμβάνεται ΦΠΑ 20%.

Ισοτιμία: περ. 7,65 γκρίβνες/ευρώ

Κατ/μα	Παραγωγός/Διανομέας	Επωνυμία Προϊόντος	Συσκ/σία, καθ. βάρος	Τιμή
METRO cash & carry	ARLA Jahn Jensen Group <u>Διανομέας:</u> www.jahn.com.ua	APETINA FETA.....	tetrapack 200g	11,75
		APETINA NEW.....	tetrapack 500g	22,26
			tetrapack 200g	11,75
			tetrapack 500g με άλμη, τάπερ 200g	17,10 16,91
	CHAMPIGNON HOFMEISTER <u>Διανομέας:</u> www.liko.com.ua	FITAKI.....	tetrapack 500g	19,19
		FITAKI AKTIV.....	tetrapack 500g	17,27
		FITAKI IN OIL WITH HERBS....	βάζο 300g	25,06
	DODONI <u>Διανομέας:</u> SONATA-TORG, Kyiv	FETA DODONI	cryovack 200g, cryovack 500g, τάπερ, με άλμη, 400g	21,18 51,93 44,97
		KATSIKISIO DODONI	cryovack 200g	23,30
KASERI DODONI		cryovack 400g, UAH/kg	133,82	
GRAVIERA DODONI		cryovack 400g, UAH/kg	149,75	
KEFALOGRAVIERA DODONI		cryovack 400g, UAH/kg	143,38	
FURSHET Αλυσίδα Σ/Μ	DODONI	FETA DODONI	cryovack 200g, τάπερ, με άλμη, 400g	21,18 57,08
	ARLA Jahn Jensen Group <u>Διανομέας:</u> www.jahn.com.ua	APETINA FETA..... APETINA NEW.....  APETINA ..... κύβοι, βότανα, άλμη..... σε άλμη.....	tetrapack 200g tetrapack 500g tetrapack 200g tetrapack 500g cryovack 150g βάζο 300g πλαστικό 300g	14,93 35,32 11,48 27,37 14,93 28,37 25,28
	LACTALIS - PRESIDENT διανομέας LACTALIS Ukraine www.lactalis.fr	SALAKIS FETA.....	tetrapack 200g	34,29
		SALAKIS FETA κύβοι, βότανα	βάζο 300g	42,10
		SALAKIS FETA LIGHT.....	tetrapack 150g	63,37
SILPO, 15.03.08 Αλυσίδα Σ/Μ	DODONI <u>Διανομέας:</u> SONATA-TORG, Kyiv	FETA DODONI	cryovack 200g, τάπερ, με άλμη, 400g	27,04 57,22
		KATSIKISIO DODONI.....	cryovack 200g	25,99
		KASERI DODONI.....	cryovack 400g, UAH/kg*	76,99 *
		GRAVIERA DODONI.....	cryovack 400g, UAH/kg*	77,99*
			τιμές ``ξεπουλήματος``	
	HOCHLAND	FETAXA	τάπερ, με άλμη, 400g	25,21
	LACTALIS - PRESIDENT	SALAKIS BREBIS.....	tetrapack 200g	31,04
		SALAKIS FETA κύβοι, βότανα	βάζο 300g	42,10
		SALAKIS FETA LIGHT.....	tetrapack 150g	53,74
	CHAMPIGNON HOFMEISTER	FITAKI..... FITAKI AKTIV.....	tetrapack 500g tetrapack 500g	30,69 25,06
ARLA Jahn Jensen Group <u>Διανομέας:</u> www.jahn.com.ua	APETINA FETA.....	tetrapack 200g	15,99	
	APETINA NEW.....	tetrapack 500g tetrapack 200g tetrapack 500g	35,99 12,54 26,99	
EDEKA Germany	AKADIA	βάζο 300g	24,44	
	Κύβοι, βότανα, διάφορες γεύσεις GUT & GÜNSTIG FETA (ελληνική)	tetrapack 250g	30,50	



### CHAMPIGNON HOFMEISTER, GERMANIA.

Brandnames: **FETAKI** (old), **FITAKI** (new). Διανομέας: [www.liko.com.ua](http://www.liko.com.ua)



ARLA Jahn Jensen Group, Danmark. Διανομέας: [www.jahn.com.ua](http://www.jahn.com.ua)

Brandnames: **APETINA FETA** (old), **APETINA NEW**, **APETINA**



HOCHLAND, Germany . [www.hochland.com](http://www.hochland.com)

Brandnames: **FETAKSA**, Διανομέας **Hochland Russia**



### LACTALIS

Brandname **PRESIDENT-SALAKIS**, Διανομέας **LACTALIS Ukraine**, [www.lactalis.com.ua](http://www.lactalis.com.ua)





**ΟΥΚΡΑΝΙΑ: Εισαγωγείς-διανομείς γαλακτοκομικών προϊόντων**

**AGROIMPEX**

6, M. Vovchka,  
Kiev 04073  
Tel. (+38044) 4303198  
Fax: 4303198

**ARDIS Trade House**

4-A Akademika Krymskogo,  
Kiev 03142  
Tel. (+38044) 4595545, 4595820  
Fax: 4595545  
[office@ardis.biz.ua](mailto:office@ardis.biz.ua)

**LAKTALIS-UKRAINA**

2, Vinogradnaya,  
Nikolaev 54018  
Tel. (+380512) 500825, 500808  
Fax: 500825

**LEKO-TRADE**

266, Ivana Boguna,  
Vinnitsa 21000  
Tel. (+380432) 554147  
Fax: 554147

**LUNI LTD**

Of.34, 14, Marka Vovchka,  
Uzhgorod 88000  
Tel. (+380312) 613540, 221359  
Fax: 221359

**ORION**

of. 56, 32, Novoselskaya,  
Odessa 65000  
Tel. (+380482) 689468  
Fax: 689468

**USPOT LTD**

14, Polyarnaya,  
Kiev 04209  
Tel./Fax (+38044) 4137283 4930391

**JAHN GENERAL PRODUCTS UKRAINA**

66, Vozduchoflotskiy, Kiev 03151  
Tel. (+38044) 4952999, 4909243  
Fax: 4909243  
[office@jahn.com.ua](mailto:office@jahn.com.ua) [www.jahn.com.ua](http://www.jahn.com.ua)

**SONATA-TORG (Dodoni importer)**

3, Krichtaleva, Kiev 08130  
Tel. (+38 044) 4065721, 4065729  
Fax: 4065721  
[valeriy.sonata@mail.ru](mailto:valeriy.sonata@mail.ru), [valeriy@oliveline.com.ua](http://valeriy@oliveline.com.ua)

## ΟΥΚΡΑΝΙΑ: Μεγάλοι Εισαγωγείς-Διανομείς ΤΡΟΦΙΜΩΝ

### ASCOP-UKRAINE

off.610, 11 Raskovoy Mariny, Kiev 02660  
 (+38044) 5171828, 5170811 Fax: 5360890  
[fri@ascop.com.ua](mailto:fri@ascop.com.ua)

### BESTCOM

265-B, Golovna str., Chernivtsi, 58032  
 (+380372) 572905 Fax: 585896  
[info@bestcom.com.ua](mailto:info@bestcom.com.ua)

### BK-FOOD Ukraine

(canned&frozen fish, fruits/vegetables, mushrooms)  
 1/36, Bastionnaya str., Kiev 01014  
 (+38044) 2343311 Fax: 2309472  
[office@bk-food.com.ua](mailto:office@bk-food.com.ua)

### CHUMATSKIY SHLYAKH, Ltd

3, M. Mishina, Kiev  
 (+38044) 2462939, 2462945 Fax: 2462939  
[vika@shlyah.kiev.ua](mailto:vika@shlyah.kiev.ua), [optmeat@shlyah.kiev.ua](mailto:optmeat@shlyah.kiev.ua)

### DOMINANTA

office 12, 39, Degtyarivska, Kiev 01113  
 (+38 044) 4943316, 4563906 Fax: 5373307  
[dominanta\\_plus@mail.ru](mailto:dominanta_plus@mail.ru)

### DON-EST PLUS

Lesnoy blind alley1-V, 91009 Lugansk  
 (+380642) 343625, 343627, 599073  
 Fax: (+380642) 343625, 343627, 599073  
[donest@ltk.com.ua](mailto:donest@ltk.com.ua)

### JAHN GENERAL PRODUCTS UKRAINE, Ltd

66, Povitroflotskiy Ave, Kiev 03151  
 (+38 044) 4952999 Fax: 4909243, 4952999  
[office@jahn.com.ua](mailto:office@jahn.com.ua) [www.jahn.com.ua](http://www.jahn.com.ua)

### KIT Trading company

147 Lenina Ave, Zaporozhye, 69035  
 (+38062) 204545, 204536 Fax: 204545  
[otdel\\_cen@ukr.net](mailto:otdel_cen@ukr.net), [yana@kit.ua](mailto:yana@kit.ua)

### KRECHET

15, Generala Naumova str., Kiev  
 (+38044) 5021242 Fax: 5021242  
[td@krechet.com.ua](mailto:td@krechet.com.ua), [www.krechet.com.ua](http://www.krechet.com.ua)

### LAN UKRAINA

5, Dovnar-Zapolskogo, Kiev 04116  
 (+38 044) 2369555, 4559945 Fax: 4846876  
[lanukr@lanukr.com](mailto:lanukr@lanukr.com) [www.lanukr.com](http://www.lanukr.com)

### LIKO, Trading House

1, Narodnogo Opolchenia, Kiev 03151  
 (+38 044) 2490835, 2490811, 2490784  
 Fax: 2490812, 2490811, 2490784, 2480853  
[manager@liko.com.ua](mailto:manager@liko.com.ua) [www.liko.com.ua](http://www.liko.com.ua)

### LINDE Holding

30, Predslavinska, Kiev 03150  
 (+38044) 5289050, 5295470, 5297327  
 Fax: 5295470  
[linde@d-line.org.ua](mailto:linde@d-line.org.ua), [office@linde.kiev.ua](mailto:office@linde.kiev.ua)

### MASPEX - UKRAINA

6/1, Pravdy, Khmelniyskiy, 29000  
 (+38 0382) 704114 Fax: 704114  
[office.maspex@universal-ua.com](mailto:office.maspex@universal-ua.com)  
[www.maspex.com.pl](http://www.maspex.com.pl)

### MERCADO

27, Gorkogo, Kiev 02088  
 (+38 044) 5628141 Fax: 5627667  
[mercado@rambler.ru](mailto:mercado@rambler.ru)

### NATURAL PRODUCTS (dry fruits, nuts)

corp.2, 40 Academika Glushkova, Kiev 187  
 (+38 044) 2526597 Fax: 2526552  
[naturproduct@mail.ru](mailto:naturproduct@mail.ru)

### OPTITRADE

2/8, Mayakovskogo, Chernivtsy 58003  
 (+38 0372) 552597 Fax: 584317  
[optitrade-1@utel.net.ua](mailto:optitrade-1@utel.net.ua)

### STARA FORTETSIA Trading, Ltd 4-A, Berezniakivska, Kiev 02152

(+38 044) 5361602, 4518903, 5178494  
 Fax 4510903  
[gleb@starfort.kiev.ua](mailto:gleb@starfort.kiev.ua) [www.starfort.kiev.ua](http://www.starfort.kiev.ua)

### UNITED FDS LTD

14 Poliarna, Kiev 04655  
 (+38044) 5016527, Fax: 5016525  
[www.united.kiev.ua](http://www.united.kiev.ua)

### VERONA LLC

1, Uritskogo str., Kiev 03035  
 (+38 044) 2452296, 2486595 Fax: 2486578  
[verona@vipfoods.com.ua](mailto:verona@vipfoods.com.ua), [plutong@ukr.net](mailto:plutong@ukr.net)

### VSESVIT, Group of Companies

63, Tolstogo, 03035 Kiev  
 (+38 044) 5390901 Fax: 5390901  
[office@arizona.kiev.ua](mailto:office@arizona.kiev.ua)

### WORLD TRADE, Ltd

office 310, 48/50, Volynska, Kiev 03151  
 (+38044) 2458085 Fax: 2458085  
[info@worldtrade.kiev.ua](mailto:info@worldtrade.kiev.ua)

**ΟΥΚΡΑΝΙΑ: ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ-ΠΟΤΩΝ, 2008**

<p><b>WORLD FOOD UKRAINE 2008</b>  <b>FOOD &amp; DRINKS 2008</b>          INGREDIENTS UKRAINE 2008          WORLD RETAIL &amp; SUPERMARKET  <b>28-31 October 2008, KIEV</b>  <a href="http://www.worldfood.com.ua/en/">http://www.worldfood.com.ua/en/</a></p>	<p><b>Διοργανωτής:</b>  <b>PREMIER EXPO</b>          Tel: (0038+044) 451 4160, fax: 451 4161          E-mail: <a href="mailto:info@pe.com.ua">info@pe.com.ua</a>, <a href="http://www.pe.com.ua">www.pe.com.ua</a></p>
<p><b>FOOD EXPO UKRAINE 2008</b>          PACK EXPO 2008          COFFEE, TEA &amp; SWEETS SALON 2008          ALCOHOL DRINKS 2008          MEAT SALON 2008  <b>26-29 February 2008, Kiev Expo Plaza</b></p> <p><b>RESTAURANT EXPO UKRAINE 2007</b>  <b>FOOD INDUSTRY 2007</b>          MEAT SALON 2007  <b>11 – 14 November 2007, Kiev Expo Plaza</b></p>	<p><b>Διοργανωτής:</b>  <b>JSC “KIEV INTERNATIONAL CONTRACT FAIR” (KICF)</b>          P.O.BOX “B-13”, Kiev 01001, Ukraine          Tel: (044) 461 9342, 416 4219          E-mail: <a href="mailto:info@kmkya.kiev.ua">info@kmkya.kiev.ua</a>,  <a href="http://www.kmkya.kiev.ua/en/">http://www.kmkya.kiev.ua/en/</a></p>

**ΚΛΑΔΙΚΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ - ΠΟΤΩΝ**

<p><b>PRODUKTI</b></p>	<p>Publishing House FOODSTAFF          Mrs. Tatyana Kovalenko          8, O. Teligi Str., off. 57          UA-04112 Kyiv          Tel./Fax: (+380 44) 4580096          Email: <a href="mailto:chief@prodpit.com.ua">chief@prodpit.com.ua</a>  <a href="http://www.prodpit.com.ua">www.prodpit.com.ua</a></p>
<p><b>DRINKS plus bars restaurants</b></p>	<p>Publishing House N          Iryna Diachenkova          58, Saksaganskogo Str. Off. 5          UA-01033 Kyiv          Tel. (+380 44) 2881300, Fax: 281257          Email: <a href="mailto:dim@drinks.com.ua">dim@drinks.com.ua</a></p>